

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอผลการวิจัยในบทที่ 5 นี้ จะแบ่งหัวข้อการเสนอออกเป็น 4 หัวข้อใหญ่ๆ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาให้ทราบถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อความขัดแย้งในการบริหารจัดการสโมสรฟุตบอล จีเอฟซี
2. เพื่อศึกษาให้ทราบถึงปัจจัยทางการเมืองที่มีผลต่อความขัดแย้งในการบริหารจัดการสโมสรฟุตบอล จีเอฟซี

สรุปผล

การวิจัยเรื่องเศรษฐศาสตร์การเมืองของความขัดแย้งในการบริหารจัดการกีฬาฟุตบอลอาชีพท้องถิ่นในภาคตะวันออก : กรณีศึกษา สโมสรฟุตบอล จีเอฟซี มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้

1. เพื่อศึกษาให้ทราบถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อความขัดแย้งในการบริหารจัดการสโมสรฟุตบอล จีเอฟซี
2. เพื่อศึกษาให้ทราบถึงปัจจัยทางการเมืองที่มีผลต่อความขัดแย้งในการบริหารจัดการสโมสรฟุตบอล จีเอฟซี

ข้อค้นพบข้อที่ 1 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สามารถสรุปได้ว่า การบริหารจัดการสโมสรฟุตบอล จีเอฟซี ในฐานะเป็นทีมฟุตบอลอาชีพ เริ่มต้นภายหลังจากการปรับโครงสร้างการกีฬาแห่งประเทศไทย ไปสู่การก่อตั้งบริษัทไทยพรีเมียร์ลีกในปี 2548 เหตุการณ์ดังกล่าวถือเป็นการก่อเกิดฟุตบอลอาชีพขึ้นครั้งแรกในประเทศไทย ผู้วิจัยพบว่า การบริหารจัดการกีฬาฟุตบอลอาชีพดังเช่น สโมสรฟุตบอล จีเอฟซี นั้นจำเป็นต้องอาศัยเงินทุนเป็นตัวหล่อเลี้ยงหลักในการดำเนินงาน ดังนั้น ปัจจัยทางเศรษฐกิจจึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญพื้นฐานในการบริหารจัดการทีมฟุตบอลอาชีพในกรณีของสโมสรฟุตบอล จีเอฟซี การขับเคลื่อนสโมสรสามารถดำเนินไปได้ก็ต่อเมื่อ

บริษัทเอกชนขนาดใหญ่ ภายใต้กลุ่มทุนแคชทูเคยได้เข้ามาสนับสนุนสโมสรจันทบุรี เอฟซี ด้วยเงินทุนมหาศาลถึง 60 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม วัฏจักรการบริหารจัดการของกลุ่มทุนแคชทูเคยก็ต้องประสบกับความขัดแย้งในการเข้ามาบริหารสโมสรฟุตบอลจันทบุรี เอฟซี เนื่องจากกลุ่มทุนเอกชนที่เข้ามาสนับสนุนสโมสรฟุตบอลจันทบุรี เอฟซี มี 2 กลุ่มด้วยกัน ประกอบด้วย บริษัทแคชทูเคยของนายณรงค์ กะหมายสม ที่มีฐานทางเศรษฐกิจหลัก คือ ธุรกิจเงินกู้ได้ร่วมลงทุนกับกลุ่มทุนสถาบันเท็กซัสขนาดใหญ่ ของนายเด่นศักดิ์ ศรีบัณฑิต ในนามออบิทฟับ-ฟากจันท์ ได้มีธุรกิจสถานบันเทิงในรูปแบบเดียวกันกับกลุ่มทุนนักการเมืองภายใต้ชื่อ “กลุ่มทุนมังกร” ที่มีนายอิสริวดี ตั้งเกียรติ อติตรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรีและนายกสมาคมกีฬาจังหวัดจันทบุรี เป็นหัวหน้ากลุ่ม และมีหุ้นส่วนในธุรกิจสถานบันเทิง ชื่อโรงเบียร์จันท์เจ้าขา จึงเกิดความขัดแย้งในผลประโยชน์ทางธุรกิจระหว่างกลุ่มทุนนักการเมืองและกลุ่มทุนทางเศรษฐกิจในจังหวัดจันทบุรี

นอกจากความขัดแย้งเชิงผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจระหว่างโรงเบียร์จันท์เจ้าขาของกลุ่มทุนมังกรกับร้านอาหารฟากจันท์ของกลุ่มทุนออบิท ที่ขัดแย้งกันในผลประโยชน์ทางธุรกิจแล้วยังพบว่า ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มทุนมังกรของนายอิสริวดี ตั้งเกียรติ นายกสมาคมกีฬาจังหวัดจันทบุรีและกลุ่มทุนออบิทฟับ-ฟากจันท์ของนายเด่นศักดิ์ ศรีบัณฑิต มีความขัดแย้งมาจากผลประโยชน์ทางธุรกิจของกลุ่มพรรคพวกในอดีตอีกด้วย กล่าวคือ กลุ่มทุนนักการเมืองของนายอิสริวดี ตั้งเกียรติ ในนามกลุ่มทุนมังกร เป็นการรวมตัวของนักธุรกิจการเมืองในหลายพื้นที่ จึงมีสมาชิกในกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับกลุ่มทุนออบิทฟับ อาทิ นายเฉลิมพล ศักดิ์คำ นายเทศมนตรีเมืองท่าช้างที่ในอดีตเคยประกอบธุรกิจสถานบันเทิงร่วมกับ นายเด่นศักดิ์ ศรีบัณฑิต กลุ่มทุนออบิทฟับในนาม “ร้านอาหารจันท์เจ้าขา” สาขา 1 ถนนมหาราช อำเภอเมืองจันทบุรี แล้วจึงเกิดความขัดแย้งในผลประโยชน์ทางธุรกิจ ส่งผลให้ร้านอาหารจันท์เจ้าขา สาขา 1 ต้องปิดกิจการไป ต่อมาให้นายเฉลิมพล ศักดิ์คำ ได้ร่วมเป็นพันธมิตรทางธุรกิจและการเมืองกับกลุ่มทุนมังกรของนายอิสริวดี และร่วมกันเปิดโรงเบียร์จันท์เจ้าขา สาขาใหม่ ถนนท่าฉลอม อำเภอเมืองจันทบุรี โดยนายเด่นศักดิ์ ศรีบัณฑิต กลุ่มทุนออบิทฟับ ได้ร่วมเป็นพันธมิตรทางธุรกิจกับกลุ่มทุนแคชทูเคยของนายณรงค์ กะหมายสม และได้ร่วมกันเปิดสถานบันเทิงขนาดใหญ่ ชื่อ ร้านอาหารจันท์เจ้าขา จึงถือได้ว่ากลุ่มทุนนักการเมืองภายใต้ชื่อ กลุ่มทุนมังกร กับกลุ่มทุนทางเศรษฐกิจในนามออบิทฟับ-ฟากจันท์ มีความขัดแย้งทางธุรกิจที่ฝังรากลึกตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ดังนั้นจากการศึกษาผู้วิจัยจึงพบว่า ความล้มเหลวของสโมสรฟุตบอลจันทบุรี เอฟซี ตลอดการเข้ามาสนับสนุนของกลุ่มทุนเอกชนบริษัทแคชทูเคยและกลุ่มทุนออบิทฟับ ตั้งแต่ปี 2553 - 2554 ที่ใช้เงินทุนสนับสนุนสโมสรฟุตบอลไปกว่า 60 ล้านบาท แต่ไม่ประสบความสำเร็จ เกิดจากปัจจัยทางเศรษฐกิจและผลประโยชน์ทางธุรกิจที่มีความขัดแย้งกันระหว่างกลุ่มทุนเอกชนบริษัทแคชทูเคยและกลุ่มทุนออบิทฟับ ได้ขัดแย้งกับ

กลุ่มทุนทางการเมืองในนาม “กลุ่มทุนมังกร” ของนายอิทธิพล ตั้งเกรียง นักสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดงใต้ จังหวัดจันทบุรี ผ่านทางนโยบายต่างๆ ที่ไม่สนับสนุนและส่งเสริมสโมสรฟุตบอลจันทบุรี เอฟซี อาทิ การจัดตั้งลีกฟุตบอลประจำจังหวัดในนาม “จันทบุรีลีก” (2553) การไม่ให้สโมสรฟุตบอลจันทบุรี เอฟซี ใช้สนามกีฬาากลางจังหวัดจันทบุรีเป็นสนามฝึกซ้อม ส่งผลให้กลุ่มทุนเกษตรต้องใช้งบประมาณไปกว่า 3 ล้านบาท เพื่อปรับภูมิทัศน์และอัตรารายได้ในสนามฟุตบอลศักดิ์ดิเคส มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดงใต้ (2554) จึงสรุปได้ว่า การบริหารจัดการสโมสรฟุตบอลอาชีพต้องขับเคลื่อนด้วยเม็ดเงินมหาศาลของกลุ่มทุนเอกชนและต้องได้รับการสนับสนุนจากอำนาจทางการเมือง ผ่านทางนโยบายที่เอื้อต่อการพัฒนาทางการกีฬา จึงจะสามารถทำให้สโมสรฟุตบอลอาชีพในจังหวัดนั้นๆ ประสบความสำเร็จได้

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า การบริหารจัดการสโมสรฟุตบอลอาชีพในปัจจุบันต้องใช้เม็ดเงินมหาศาล และระบบการบริหารจัดการที่รัดกุมจากกลุ่มทุนเอกชนในการขับเคลื่อนสโมสร โดยเฉพาะสโมสรฟุตบอลจันทบุรี เอฟซี ในช่วงปี 2553 - 2554 ได้ใช้เงินทุนไปกว่า 60 ล้านบาท ในการบริหารในรูปแบบธุรกิจ แต่ขาดการดูแลในระบบการบริหารจัดการภายในสโมสรที่ดี (Good Governance) จึงมีการทุจริตคอร์รัปชันและการโยกเงินไปเป็นจำนวนมาก ผ่านอำนาจเชิงนโยบายของบอร์ดบริหารสโมสรจันทบุรี เอฟซี อาทิ การหักค่าหัวคิวการซื้อตัวนักฟุตบอล การซื้อตัวนักฟุตบอลที่สูงเกินจริง จนเกิดความขัดแย้งภายในสโมสรระหว่างบอร์ดบริหารสโมสรฟุตบอลจันทบุรี เอฟซี และหัวหน้าผู้ฝึกสอนในช่วงชิงและแสวงหาเงินจากกลุ่มทุนเกษตรของนายณรงค์ กะหมายสม และกลุ่มทุนออปทของนายเด่นศักดิ์ ศรีบัณฑิต เพราะตลอดปีการบริหารจันทบุรี เอฟซี ในปี 2553 กลุ่มทุนเกษตรไม่ได้เข้ามาบริหารสโมสรด้วยตัวเอง แต่ได้แต่งตั้งผู้จัดการทีมเข้ามาดูแลระบบการบริหารและระบบการเงินภายในทั้งหมดจึงมีการทุจริตและคอร์รัปชัน จนส่งผลให้การแข่งขันของสโมสรจันทบุรี เอฟซี ไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากระบบการบริหารสโมสรฟุตบอลอาชีพสมัยใหม่ต้องใช้เงินเป็นตัวขับเคลื่อนหลักผสมผสานกับองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการที่ดี และความรู้เชิงเทคนิคของฟุตบอลสมัยใหม่ เพราะรูปแบบการบริหารฟุตบอลอาชีพในปัจจุบันได้ปรับรูปแบบจากระบบสายสัมพันธ์รุ่นพี่-รุ่นน้อง ลูกศิษย์-อาจารย์ หรือระบบอุปถัมภ์ไปสู่รูปแบบการบริหารจัดการสโมสรฟุตบอลแบบธุรกิจเต็มตัว จึงต้องคำนึงถึงผลกำไรที่เป็นเม็ดเงินตอบแทน หรือภาพลักษณ์ (Image) ที่ดีผ่านการประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการ หรือการสร้างเครือข่ายทางสังคม (ทุนทางสังคม) เป็นสำคัญ เข้ามาแทนที่ระบบการบริหารจัดการฟุตบอลในอดีตที่ใช้สายสัมพันธ์เป็นหลัก ปัจจัยทางเศรษฐกิจ หรือ “เงินตรา” จึงเป็นสิ่งสำคัญควบคู่ไปกับระบบการบริหารจัดการที่ดี (Good Governance) ที่จะขับเคลื่อนสโมสรฟุตบอลอาชีพให้ประสบความสำเร็จได้

ข้อค้นพบข้อที่ 2 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สามารถสรุปได้ว่า การยกระดับจากฟุตบอลสมัครเล่นไปสู่ฟุตบอลอาชีพของกฬาแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2548 ในการก่อตั้งบริษัท ไทยพรีเมียร์ลีก ที่ถือว่าการก่อเกิดระบบฟุตบอลอาชีพขึ้นเป็นครั้งแรกของประเทศไทย ผู้วิจัยพบว่า การขับเคลื่อนสโมสรฟุตบอลอาชีพในปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จต้องได้รับการสนับสนุนจาก “อำนาจทางการเมือง” เป็นสำคัญ แต่ในกรณีศึกษาสโมสรฟุตบอลจันทบุรี เอฟซี กลับพบว่า โครงสร้างอำนาจท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี มีลักษณะโครงสร้างทางการเมืองแบบหลายขั้ว กล่าวคือ กลุ่มการเมืองในจังหวัดจันทบุรีมีทั้งสิ้น 3 กลุ่มสำคัญ และไม่มีกลุ่มอำนาจทางการเมืองใดที่สามารถควบคุมการตัดสินใจได้อย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาด อาทิ

1. กลุ่มนักการเมืองท้องถิ่นที่มีเครือข่ายกับพรรคไทยรักไทยของนายประวัฒน์ อุตตโมท สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคเพื่อไทย พลตำรวจเอกวาสนา เพิ่มลาภ
2. นักการเมืองท้องถิ่นที่มีเครือข่ายกับพรรคประชาธิปัตย์ นักการเมืองกลุ่มนี้จะมีผู้นำของกลุ่ม เช่น ธวัชชัย อนุภาพพงษ์ และนายยุคล ชนะวัฒน์ปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคประชาธิปัตย์
3. นักการเมืองท้องถิ่นที่มีเครือข่ายกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักการเมืองกลุ่มนี้จะมีผู้นำของกลุ่มมีตำแหน่งในองค์กรบริหารส่วนจังหวัดเป็นหลัก กลุ่มผู้นำของนักการเมืองเครือข่ายตั้งอยู่บนพันธมิตรทางการเมือง ระหว่างผู้นำท้องถิ่นสองคนคือ นายชนกณ กิจกาญจน์ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี และนายอิสวิทย์ ตั้งเกียรติ รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ซึ่งถือว่ากลุ่มการเมืองนี้เป็นกลุ่มการเมืองหลักที่เข้ามาสนับสนุนงบประมาณแก่สโมสรฟุตบอลจันทบุรี เอฟซี ตั้งแต่ปี 2546

นายชนกณ กิจกาญจน์ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ถือเป็นนักการเมืองท้องถิ่นในแถบอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ที่มีฐานเสียงหลักในกลุ่มการเกษตรและมีฐานการเมืองจากนายไพฑูรย์ กิจกาญจน์ ผู้เป็นบิดาที่ปูพื้นฐานทางการเมืองท้องถิ่น ซึ่งเริ่มต้นด้วยการเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรีในพื้นที่อำเภอท่าใหม่ ได้ร่วมมือกับนายอิสวิทย์ ตั้งเกียรติ นักการเมืองท้องถิ่นผู้กว้างขวางในอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ที่ร่ำรวยมาจากธุรกิจการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา ตลาดบ้านแหลม จังหวัดจันทบุรี โดยเริ่มจากการเป็นสมาชิกสภาจังหวัดจันทบุรี เขตโป่งน้ำร้อนหลายสมัย ก่อนที่จะมาเป็นคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี

จนกระทั่งถึงปี 2555 ผู้วิจัยพบว่า พันธมิตรนักการเมืองในเครือข่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของผู้นำการเมืองคนสำคัญคือ “นายกโจ้” นายชนกณ กิจกาญจน์ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี และนายอิสวิทย์ ตั้งเกียรติ รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี และนายกสมาคมกีฬาจังหวัดจันทบุรี ได้เกิดความขัดแย้งระหว่างผู้นำทางการเมืองคนสำคัญทั้งสอง

ในเรื่องตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี จนทำให้พันธมิตรของนักการเมืองท้องถิ่นระหว่าง นายชนก และนายอิสิวดี ต้องแตกสลายไป ดังนั้น จึงมีผลให้เกิดความขัดแย้งในการบริหารจัดการทีมฟุตบอลจันทบุรี เอฟซี ตั้งแต่ปี 2554 เป็นต้นมา

ผู้วิจัยได้พบว่า เมื่อโครงสร้างอำนาจในท้องถิ่นระหว่างกลุ่มองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรีของนายชนก กิจกาญจน์ และพันธมิตรทางการเมือง “กลุ่มทุนมังกร” ของนายอิสิวดี ตั้งเกียรติได้ถูกทำลายไปเนื่องจากการแย่งชิงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ได้ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการสโมสรฟุตบอลจันทบุรี เอฟซี ของกลุ่มทุนเกษตรและกลุ่มทุนอสังหาริมทรัพย์ เพราะการเข้ามาสนับสนุนสโมสรฟุตบอลจันทบุรี เอฟซี ของกลุ่มทุนเกษตรคาดหวังต่อการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อธุรกิจและการสร้างพรรคพวกในจังหวัดจันทบุรี

กล่าวคือ เมื่อกลุ่มทุนเกษตรและอสังหาริมทรัพย์ตัดสินใจคืนสิทธิ์การบริหารสโมสรฟุตบอลจันทบุรี เอฟซี ให้กับกลุ่มการเมืองที่ดูแลสโมสรฟุตบอลจันทบุรีมาตั้งแต่แรก ภายใต้เงื่อนไขความแตกแยกระหว่างพันธมิตรของนักการเมือง จึงทำให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรีโดยการนำของนายชนก กิจกาญจน์ ต้องเข้ามาบริหารทีมฟุตบอลแต่เพียงกลุ่มเดียว โดยยังคงต้องประสบกับข้อจำกัดในการดึงงบประมาณของรัฐบาลใช้ในการบริหารเช่นเดิม ดังนั้นในการบริหารสโมสรฟุตบอลจึงยังคงประสบกับปัญหาจากการขาดงบประมาณ ทาง อบจ. จึงใช้กลยุทธ์การสร้างพันธมิตรกับกลุ่มทุนเอกชนต่างชาติ บริษัทแอลจี สปอร์ตกรุ๊ป ประเทศมาเลเซีย แต่การก่อรูปพันธมิตรใหม่นี้ก็ต้องเผชิญหน้ากับความขัดแย้งในการบริหารจัดการฟุตบอล เช่น เกิดความขัดแย้งเกี่ยวกับงบประมาณของกลุ่มต่างๆ ทั้งกลุ่มทุนมาเลเซีย กับโค้ช นักการเมืองขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ในที่สุด นายชนก กิจกาญจน์ กลุ่มทุนองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรีต้องทิ้งสโมสรฟุตบอลจันทบุรี เอฟซี ส่งผลให้สโมสรฟุตบอลจันทบุรี เอฟซี ต้องกลับสู่รูปแบบการบริหารฟุตบอลสมัครเล่นดังเดิม จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยทางการเมือง หรือเสถียรภาพทางการเมืองมีผลต่อการบริหารจัดการสโมสรฟุตบอลอาชีพในปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จ หากอำนาจทางการเมืองในท้องถิ่นไม่มีกลุ่มใดที่ควบคุมอำนาจได้ ย่อมทำให้สโมสรฟุตบอลประสบความสำเร็จได้ยาก

อภิปรายผล

ในการวิเคราะห์ถึงองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย ผู้วิจัยจะอภิปรายเปรียบเทียบระหว่างข้อค้นที่ได้จากการศึกษาและองค์ความรู้เดิมจากเนื้อหาบทที่ 2 ดังนี้

องค์ความรู้ที่มีอยู่เดิมในการวิเคราะห์ความขัดแย้งทางสังคมนั้น มีปัจจัยที่สำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ขัดแย้งเกิดจากปัจจัยทางจิตใจ เมื่อกล่าวถึงกลุ่มนี้ ผู้วิจัยจะจำแนกออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ
- 2 กลุ่มด้วยกัน กล่าวคือ กลุ่มนักคิดทางศาสนา กับกลุ่มนักคิดเชิงพฤติกรรมศาสตร์

1.1 กิเลส : ที่มาของความขัดแย้ง นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา เช่น พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) ได้ชี้ให้เห็นว่า “ความอยากได้ อยากใหญ่ และใจแคบ” ถือได้ว่าเป็น “ตัวการสำคัญ” ที่ทำให้เกิด “ความหวาดกลัว ระวัง และไม่ไว้ใจกัน” ซึ่งในกรณีการศึกษาสโมสรฟุตบอลจันทบุรี เอฟซี พบว่าสโมสรฟุตบอลถูกตกเป็นเครื่องมือในการแสดงอำนาจและความอยากได้ในผลประโยชน์ของกลุ่มทุนทางเศรษฐกิจจนเกิดความขัดแย้ง และการช่วงชิงตำแหน่งภายในสโมสรฟุตบอลจันทบุรี เอฟซี ระหว่างกลุ่มทุนทางเศรษฐกิจและกลุ่มทุนทางการเมือง โดยหากเมื่อการแบ่งสรรตำแหน่งภายในบอร์ดบริหารไม่ลงตัว จึงเกิดความขัดแย้งและหมดความไว้วางใจกันกันที่สุดในที่สุด โดยสะท้อนออกมาด้วยการไม่ให้การสนับสนุนอำนาจทางการเมืองแก่กลุ่มทุนเอกชนในการบริหารสโมสรฟุตบอล จนทำให้สโมสรฟุตบอลจันทบุรีต้องล้มเหลวลงไปในที่สุด

1.2 พฤติกรรมศาสตร์ในแง่สัญชาตญาณ และสันดานของมนุษย์ : ที่มาของความขัดแย้ง นักคิดของกลุ่มนี้มองว่ามนุษย์มีความก้าวร้าวและสะท้อนออกมาในเชิงการแข่งขัน ซึ่งสโมสรฟุตบอลจันทบุรี เอฟซี มีความขัดแย้งที่ฝังรากลึกมาจากปัจจัยทางเศรษฐกิจระหว่างกลุ่มทุนมังกร และกลุ่มทุนแคชชูเคย์ จึงทำให้การบริหารสโมสรฟุตบอลจันทบุรี เอฟซี ของกลุ่มทุนเอกชนต้องถูกนโยบายทางการเมืองของกลุ่มทุนมังกร ในแง่ของนโยบายที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาวงการฟุตบอล เพราะสัญชาติของมนุษย์ยังมุ่งหวังการทำลายมนุษย์ด้วยกันที่ถือว่าเป็นคู่แข่งในทางธุรกิจ

2. กลุ่มที่มองว่า ความขัดแย้งเกิดจากอำนาจ นักคิดคนสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการมองว่าความขัดแย้งจาก “อำนาจ” คือ ราล์ฟ ดาห์เรนดอร์ฟ (Ralf Dahrendorf) กล่าวคือ นักคิดกลุ่มนี้มองว่าอำนาจมีน้อยจึงเกิดการแย่งชิงจนเกิดความขัดแย้ง ซึ่งสอดคล้องกับการแย่งชิงอำนาจในการบริหารสโมสรฟุตบอลจันทบุรี เอฟซี ในช่วงต้นปี 2554 ที่ทางกลุ่มทุนเอกชนแคชชูเคย์ได้ร่วมเจรจากับกลุ่มทุนนักการเมืองในการร่วมกันบริหารจัดการสโมสร แต่ไม่ได้แบ่งสรรตำแหน่งใดๆ ให้กับกลุ่มทุนนักการเมืองจึงเกิดการแย่งชิงตำแหน่งจนเกิดความขัดแย้ง และกลุ่มทุนนักการเมืองได้แสดงอำนาจผ่านทางนโยบายที่ไม่เอื้อต่อสโมสรฟุตบอลจันทบุรีในหลายมิติ อาทิ การไม่ให้ใช้สนามกีฬาในการแข่งขัน การตั้งทีมจันทบุรีเอฟซีอีกทีมหนึ่งเพื่อแข่งขันกับทีมเก่า เพื่อเป็นการช่วงชิงอำนาจ จนส่งผลให้ทีมไม่ประสบความสำเร็จตลอด 2 ปีผ่านมา

3. กลุ่มที่มองว่า ความขัดแย้งเกิดจากค่านิยม โดยบริบทพื้นฐานทางสังคมของจังหวัดจันทบุรี มีรูปแบบสังคมแบบพึ่งตนเอง เนื่องจากมีฐานทางเศรษฐกิจหลักคือการเกษตรและอัญมณี จึงไม่ค่อยมีการรวมกลุ่ม หรือการรวมตัวกันในการทำกิจกรรมร่วมกัน ส่งผลให้สังคมจังหวัดจันทบุรีมีลักษณะการทำงานแบบต่างคนต่างทำ และหากมีกลุ่มใดเข้ามาทำกิจกรรมที่ไม่ใช่พวกเดียวกัน

ก็จะไม่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ จะเห็นได้ชัดในการบริหารจัดการตั้งแต่ก่อตั้งสโมสรฟุตบอลจังหวัดจันทบุรี เอฟซี จนเข้าสู่ความล้มเหลว จะมีกลุ่มคนบางกลุ่มผลัดเปลี่ยนกันเข้ามาบริหารสโมสรโดยไม่มี การรวมตัวจากทุกกลุ่มในสังคม ในการช่วยกันบริหารจัดการทีมแบบมีส่วนร่วม

4. กลุ่มที่มองว่า ความขัดแย้งเกิดจากโครงสร้างสังคม ตามแนวคิดของดาห์เรนดอร์ฟ (Dahrendorf) เห็นด้วยว่า ความขัดแย้งทางสังคมเกิดจากการกดขี่ระหว่างกลุ่มต่างๆ และความขัดแย้ง เป็นเรื่องผลประโยชน์ในสังคมเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่แหล่งกำเนิดอันเป็นที่มาของความขัดแย้ง ในสังคมนั้น เกิดจากการรวมตัวขึ้นเป็นองค์กรของกลุ่มในสังคม เหมือนดังในจังหวัดจันทบุรีที่มี กลุ่มทุนมังกรของ นายอิสิวดี ตั้งเกียรติ ที่เป็นการรวมกลุ่มกันของนักธุรกิจ และนักการเมือง ในจังหวัดจันทบุรี หากเมื่อสมาชิกภายในกลุ่มมีความขัดแย้งกับกลุ่มภายนอกจะมีการแสดงอำนาจ ผ่านทางนโยบายทางการเมือง เพื่อรักษาผลประโยชน์กลุ่มและพวกพ้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภายในกลุ่มทุนมังกร ยังมีนักการเมืองท้องถิ่นที่กุมอำนาจในหลายพื้นที่แล้วยังแสดงพลังออกมา ในการปกป้องผลประโยชน์ของกลุ่มอีกด้วย

5. กลุ่มที่มองว่า ความขัดแย้งเกิดจากข้อมูล ข่าวสาร หรือการสื่อสารที่ไร้ประสิทธิภาพ ความขัดแย้งส่วนหนึ่งที่เห็นได้ชัดในการบริหารจัดการสโมสรฟุตบอลจังหวัดจันทบุรี เอฟซี ระหว่างกลุ่มทุน เอกชนและกลุ่มทุนนักการเมือง คือ การสื่อสารระหว่างผู้มีอำนาจระหว่างกลุ่มยังไม่มีประสิทธิภาพ และหลายกรณีมีการสื่อสารผิด จนส่งผลให้การตัดสินใจต่างๆ ผิดพลาดไปด้วย อาทิ สมาคมกีฬา จังหวัดจันทบุรีจัดการก่อตั้งลีกฟุตบอลอาชีพภายในจังหวัดจันทบุรีภายใต้ชื่อ จันทบุรีลีก แต่ขาดการสื่อสารกับกลุ่มทุนแคชชูเคย์ที่ชัดเจน ในวัตถุประสงค์ในการจัดการแข่งขันจึงสร้างความขัดแย้งตั้งแต่การเข้ามาบริหารสโมสรของทุนเอกชน หรือการไม่ให้ใช้สนามกีฬาากลางจังหวัด จันทบุรีก็ไม่ได้มีการสื่อสารไปยังทุนเอกชนที่ชัดเจนในเหตุของการตัดสินใจ จึงเป็นปมความขัดแย้ง มาจนถึงปัจจุบัน

ข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาในงานวิจัยนี้ ก็คือ ปัจจัยที่มีผลต่อความขัดแย้งในการบริหาร จัดการทีมฟุตบอลจังหวัดจันทบุรีในฐานะฟุตบอลอาชีพ ได้แก่ ความขัดแย้งที่อยู่เบื้องหลัง ได้แก่ การแย่งชิง ตำแหน่งทางการเมืองในท้องถิ่น ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับกลุ่มที่มองว่าความขัดแย้งทางสังคม เกิดจากอำนาจ ตามแนวคิดของดาห์เรนดอร์ฟ

ดาห์เรนดอร์ฟ ให้ความเห็นเกี่ยวกับความขัดแย้ง ว่าเป็นสาระของระบบสังคมและมีอยู่เสมอ แต่ปัจจัยรากฐานของการขัดแย้งอยู่ที่ “อำนาจ” มิใช่ “เศรษฐกิจ” เมื่อใดได้เกิดความตระหนักว่า มีกลุ่มผู้มีอำนาจและมีการบีบบังคับ (Manifest Interest) เมื่อนั้นจะเป็นจุดเริ่มของการขัดแย้งระหว่าง ชนชั้นที่มีอำนาจและชนชั้นไม่มีอำนาจ เมื่อมีความขัดแย้งระหว่างชนชั้นดังกล่าว ผลของการขัดแย้ง จะแบ่งออกเป็น 2 แบบ ดังนี้

1. ความขัดแย้งรากฐาน (Intensive Conflict) ซึ่งจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงแล้วแต่ความแตกต่างระหว่างชั้นว่าจะขัดแย้งเพียงไร ถ้ามีความขัดแย้งก็จะมีอัตราความขัดแย้งสูง ถ้าหากมีปริมาณกลุ่มย่อยๆ มาก ย่อมจะลดอัตราความขัดแย้ง รวมทั้งโอกาสในการเปลี่ยนแปลงฐานะ ดังการบริหารของสโมสรฟุตบอลจันทบุรี เอฟซี ภายใต้กลุ่มทุนแคชชูเคยถือเป็นความขัดแย้งต่อเนื่องระหว่างกลุ่มทุนทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลมาจากนโยบายที่ไม่เอื้อต่อการบริหารจัดการสโมสรของกลุ่มทุนเอกชน รวมทั้งได้มีนโยบายต่างๆ ที่ออกมาแล้วกระทบต่อสโมสรอย่างต่อเนื่อง ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจึงก่อตัวตั้งแต่เริ่มการเข้ามาบริหารจนสโมสรต้องล้มเหลวลง

2. ความขัดแย้งรุนแรง (Violence Conflict) ซึ่งอัตราของความขัดแย้งชนิดนี้จะมากน้อยก็แล้วแต่ปริมาณของกลุ่มย่อยว่าจะสามารถรวบรวมกันได้หรือไม่ ถ้าหากรวมกันได้ก็รุนแรงมากขึ้น หรือเมื่อมีการปรับแก้ระบบรางวัลและการลงโทษแก่กลุ่มที่ถูกปกครอง ก็ย่อมจะลดอัตราความขัดแย้ง หรือเมื่อสามารถควบคุมการขัดแย้งอย่างมีประสิทธิภาพ การขัดแย้งอย่างรุนแรงนี้ ถ้าไม่สามารถควบคุมได้ ย่อมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน (Suddenness of Structure Change) ซึ่งอาจจะมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลผู้ปกครองได้ ดังในช่วงการบริหารของกลุ่มทุนแคชชูเคย ในปี 2554 ที่ไม่เปิดโอกาสให้กลุ่มทุนมังกรเข้ามาร่วมบริหารจัดการสโมสรฟุตบอลจันทบุรี เอฟซี จึงมีนโยบายที่ขัดขวางและไม่เอื้อต่อการบริหารอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเมื่อกลุ่มทางเศรษฐกิจถูกอำนาจรัฐที่ไม่เอื้อประโยชน์ให้บีบบังคับ และการแตกสลายของขั้วทางการเมืองท้องถิ่นที่มีความขัดแย้ง สุดท้ายจึงต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงภายในทีมด้วยการคืนสิทธิ์การบริหารให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ในปี 2555

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีข้อเสนอแนะที่เป็นนัยยะในเชิงนโยบายที่สำคัญ เพื่อนำไปสู่การฟื้นฟูทีมฟุตบอลอาชีพขึ้นมาในจังหวัดจันทบุรี อีกครั้งหนึ่ง ดังนี้

1. การบริหารจัดการสโมสรฟุตบอลอาชีพ ควรบริหารจัดการด้วยกลุ่มทุนเอกชนท้องถิ่นเป็นหลัก โดยมีภาคราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนผ่านนโยบายต่างๆ เช่น งานสาธารณสุขให้การสนับสนุนด้านการปฐมพยาบาลนักฟุตบอล งานด้านการศึกษาเปิดโอกาสให้นักฟุตบอลในท้องถิ่นได้มีโอกาสศึกษาเพื่อความมั่นคงในอนาคต รวมทั้งภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดโอกาสให้นักฟุตบอลของจังหวัดมีงานทำในภาคท้องถิ่น

2. สร้างการมีส่วนร่วมให้กับประชาชนในทุกกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจภายในสโมสรฟุตบอล แทนการตัดสินใจจากบอร์ดบริหารหรือกลุ่มทุนต่างๆ ที่เข้ามาเป็นผู้ให้

การสนับสนุนรายใหญ่ ซึ่งหากประชาชนทุกส่วนต่างให้ความสำคัญและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ย่อมขับเคลื่อนสโมสรฟุตบอลอาชีพได้อย่างยั่งยืน

3. สถานศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาควรเปิดโอกาสให้นักฟุตบอลท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศทางกีฬาได้เข้าศึกษา พร้อมทำการฝึกซ้อมและพัฒนาฝีมือจนเป็นรากฐานในการพัฒนาวงการฟุตบอลอาชีพต่อไปในอนาคต แทนการซื้อนักฟุตบอลคุณภาพดีราคาสูง

4. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นควรออกระเบียบใหม่ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถสนับสนุนงบประมาณแก่สโมสรฟุตบอลอาชีพได้ แล้วให้ภาคเอกชนเข้ามาบริหารร่วมกัน เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถสนับสนุนงบประมาณแก่สโมสรฟุตบอลอาชีพได้ไม่เกิน 3% ของงบประมาณทั้งหมด

5. ภาครัฐบาลควรเอื้อประโยชน์ให้ภาคเอกชนที่เข้ามาสนับสนุนฟุตบอลอาชีพ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการแข่งขันกัน เข้ามาสนับสนุนผ่านการลดหย่อนรายจ่ายขององค์กรธุรกิจด้านต่างๆ อาทิ ระเบียบการคืนภาษีให้กับผู้ให้การสนับสนุนสโมสรฟุตบอล

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

หลังจากที่ได้ดำเนินการวิจัยเรื่องเศรษฐศาสตร์การเมืองของความขัดแย้งในการบริหารจัดการกีฬาฟุตบอลอาชีพท้องถิ่นในภาคตะวันออก : กรณีศึกษา สโมสรฟุตบอลจันทบุรี เอฟซี เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการดำเนินวิจัยหลังจากนี้คือ

1. ควรมีการศึกษาวัฒนธรรมและบริบททางสังคมในแต่ละท้องถิ่นให้มากขึ้น เนื่องจากรากฐานทางประวัติศาสตร์ของแต่ละจังหวัดมีความแตกต่างกัน และควรส่งเสริมให้การวิจัยในครั้งต่อไป มีความลึกซึ้งในเชิงวัฒนธรรมท้องถิ่นได้มากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการสำรวจเชิงปริมาณในด้านกีฬากับสังคมให้มากขึ้น เนื่องจากงานวิจัยด้านกีฬากับการพัฒนาสังคมในปัจจุบันยังมีไม่เพียงพอ หากมีการวิจัยด้านนี้ให้มากขึ้นจะสามารถสร้างองค์ความรู้ด้านการพัฒนากีฬาควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมได้

3. ควรมีการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับกลุ่มทุนทางเศรษฐกิจและการเมืองในแต่ละจังหวัดให้มากขึ้น เนื่องจากการขับเคลื่อนเชิงนโยบายต่างๆ ในสังคมต้องขับเคลื่อนผ่านทุนทางการเมืองและเศรษฐกิจเป็นส่วนใหญ่ หากมีการวิจัยด้านนี้มากยิ่งขึ้นก็จะเป็นเครื่องมือสนับสนุนองค์ความรู้ทางสังคมท้องถิ่นไปด้วยเช่นกัน

4. ควรมีการศึกษาพัฒนาการเปรียบเทียบวงการฟุตบอลอาชีพของแต่ละประเทศในยุโรป และเอเชียตะวันออก ที่สามารถสร้างลีกฟุตบอลให้มีความแข็งแกร่งและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้มากขึ้น เพื่อนำความรู้มาพัฒนาวงการฟุตบอลอาชีพของประเทศไทยให้เข้มแข็งต่อไปในอนาคต